

PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

**DLA SZKOŁY BRANŻOWEJ I STOPNIA, LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
I TECHNIKUM**

**W I Zespole Szkół im. Stanisława Staszica we Wschowie
w roku szkolnym 2020/2021**

Opracowała:

**Beata Galusik
Doradca zawodowy**

Wschowa 2020

I. Podstawy prawne

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole ponadgimnazjalnej reguluje m.in. ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz.60), w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia, a także wymienia zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedne z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Szczegółowe regulacje wprowadzają rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2017r. poz. 703), Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017r. poz. 1643), Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2018 poz. 1675) i Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 poz.325).

II. Cel ogólny doradztwa zawodowego

Celem ogólnym doradztwa zawodowego w szkole branżowej I stopnia, liceum ogólnokształcącym i w technikum jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i dokonywania zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających poznawanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

III. Treści programowe oraz cele szczegółowe – osiągnięcia uczniów

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych:

- 1. Poznanie własnych zasobów**, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron, jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
- 2. Świat zawodów i rynek pracy**, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
- 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
- 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych**, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocnego poradnictwa kariery.

Cele szczegółowe programu

W obszarach:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);

1.2 ustala obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;

1.3 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia) w kontekście planowania przyszłości edukacyjno-zawodowej;

1.4 określa własny system wartości (w tym wartości związane z pracą i etyką zawodową).

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

2.1 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz zasadach na nim funkcjonujących w kontekście wyborów zawodowych;

2.2 określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazą są jego kwalifikacje;

2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci oraz analizuje podstawy prawa pracy – w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;

2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;

2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości stażu zawodowego/zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;

2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;

2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;

2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej firmy oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;

3.2 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;

3.3 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;

2.4 analizuje możliwości kontynuowania nauki.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania kariery;

4.2 sporządza IPD – planuje różne warianty kariery edukacyjno-zawodowej na podstawie bilansu

własnych zasobów i wartości oraz informacji nt. rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki decyzji;

4.3 dokonuje wyboru dalszej drogi edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i celami;

4.4 wskazuje korzyści wynikające z całożyciowego doradztwa kariery.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu doradztwa zawodowego są spójne z celami kształcenia ogólnego i kształcenia w zawodach w technikum i w szkole branżowej I stopnia.

Umożliwia to realizowanie programu zarówno podczas zajęć z zakresu doradztwa

zawodowego, jak i na zajęciach z wychowawcą, lekcjach przedmiotowych oraz na dodatkowych zajęciach edukacyjnych i innych zajęciach obejmujących wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu – w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

IV. Warunki i sposoby realizacji programu

Określone w programie cele przewidziane są do realizacji:

- a) podczas grupowych zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, które są prowadzone przez doradcę zawodowego w wymiarze wynikającym z ramowych planów nauczania;
- b) podczas
 - zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
 - wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami; prowadzonych przez doradcę zawodowego, pedagoga szkolnego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego, pedagoga, wychowawców, nauczycieli, innych specjalistów);
- c) podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (np. Ogólnopolski Tydzień Kariery) lub poza nią (np..Dzień Przedsiębiorczości). Działania związane z doradztwem zawodowym są planowane w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego (WSDZ) na poziomie szkoły i realizowane przez całą kadrę pedagogiczną pod kierunkiem doradcy zawodowego.

Działania obejmują one również rodziców w celu przygotowania ich do wspierania swoich dzieci w planowaniu kariery oraz w podejmowaniu i zmianach decyzji edukacyjno-zawodowych.

Jednym z elementów realizacji programu jest możliwość indywidualnego kontaktu uczniów i rodziców z doradcą zawodowym.

W realizację programu doradztwa zawodowego są włączeni również przedstawiciele instytucji oświatowych zajmujących się doradztwem zawodowym (m.in. specjaliści z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych), placówki kształcenia praktycznego oraz otoczenie społeczno-gospodarcze szkoły, przez które należy rozumieć pracodawców/przedsiębiorców, organizacje pracodawców, instytucje edukacyjne i instytucje działające na rynku pracy (np. Powiatowy Urząd Pracy, Ochotnicze Hufce Pracy), uczelnie wyższe itp.

Szkoła współpracuje z pracodawcami w ramach realizowanych zadań, w tym zadań dotyczących doradztwa zawodowego, w celu jak najlepszego przygotowania uczniów do wejścia i aktywnego poruszania się po rynku pracy, uzyskania przez nich doświadczenia zawodowego oraz realizacji własnej kariery zawodowej.

V. Metody i techniki pracy

Zajęcia z doradztwa zawodowego powinny być prowadzone z wykorzystaniem metod aktywizujących, dobieranych z uwzględnieniem m.in.: wieku uczestników zajęć oraz celów, jakie mają być osiągnięte.

Metody i techniki pracy:

- zajęcia aktywizujące uczniów do samodzielnego wyboru szkoły, pracy prowadzone w formie warsztatów, lekcji zawodoznawczych, ćwiczeń grupowych,
- udzielanie informacji w zakresie wyboru kierunku dalszego kształcenia zawodowego i planowania dalszej kariery zawodowej,
- udzielanie indywidualnych porad i konsultacji dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- organizowanie „Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery”, „Dnia Przedsiębiorczości”, Targów Zawodowych”, - udział
- w Ogólnopolskim projekcie Edukacyjnym „Lekcje z ZUS”, -
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych do zakładów pracy,
- organizowanie spotkań z przedstawicielami Powiatowego Urzędu Pracy, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej, Cechu Rzemiosł Różnych, - konkurs
- z doradztwa zawodowego,
- filmy, prezentacje multimedialne,
- praca z komputerem – korzystanie z zasobów Internetu,
- autoprezentacje, analiza przypadku, burza mózgów, dyskusja problemowa -
- ankiety, kwestionariusze.

VI. Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego

L.P	Tematyka działań	Realizator	Adresaci	Terminy
1.	Opracowanie Programu Realizacji Doradztwa Zawodowego. Zatwierdzenie przez Radę Pedagogiczną.	Doradca zawodowy, Rada Pedagogiczna	Uczniowie, Rodzice, Nauczyciele	Wrzesień
2.	Przygotowanie materiałów potrzebnych w pracy doradcy.	Doradca zawodowy Bibliotekarka	Uczniowie, Rodzice, Nauczyciele	Wrzesień Październik

3.	Przygotowanie informacji dotyczących losów absolwentów i przedstawienie na Radzie Pedagogicznej.	Doradca zawodowy Wychowawcy	Nauczyciele	Październik
4.	Diagnoza zapotrzebowania na informacje doradcze.	Doradca zawodowy Wychowawcy	Uczniowie	Cały rok szkolny
5.	Realizacja programu doradztwa zawodowego dla - szkoły branżowej, - liceum ogólnokształcącego, - technikum. Treści programowe: -Poznanie własnych zasobów, -Świat zawodów i rynek pracy, - Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, -Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.	Doradca zawodowy	Klasy I SB, LO, T Klasy II SB, T, LO Klasy III SB, IIILO, IIIT Klasy III SB, IIILO, IVT	Cały rok szkolny według planu oddziału
5.	Realizacja programu na lekcjach z wychowawcą, lekcjach przedmiotowych oraz na dodatkowych	Doradca zawodowy Pedagog szkolny	SB, LO, T	Cały rok szkolny według rozkładu materiału

	zajęciach edukacyjnych i innych zajęciach obejmujących wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów		
6.	Współpraca z rodzicami i nauczycielami.	Doradca zawodowy	Rodzice Nauczyciel	Cały rok szkolny
8.	Udostępnianie uczniom i nauczycielom informacji i materiałów doradczych.	Doradca zawodowy, Bibliotekarka	Uczniowie Nauczyciele	Cały rok szkolny
9.	Udział w ogólnopolskim projekcie edukacyjnym „Lekcje z ZUS”.	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy IIc8 BSIS	Październik Listopad
10.	Przeprowadzenie konkursu „Warto wiedzieć więcej o ZUS”.	Doradca zawodowy	Uczniowie klasy IIc8 SBIS	Listopad Grudzień
11.	Ogólnopolski Tydzień Kariery.	Doradca zawodowy	Klasy maturalne	Październik
12.	Spotkanie z doradcą zawodowym z Powiatowego Urzędu Pracy.	Doradca zawodowy, Wychowawcy, Nauczyciele przedmiotów	Klasy III i IV liceum ogólnokształcące i technikum.	Luty Cały rok
13.	Spotkanie z doradcą zawodowym z Poradni Psychologiczno-	Doradca zawodowy	Klasy II, III, IV LO, T	Październik Kwiecień

	Pedagogicznej.			
14.	Spotkanie z doradcą zawodowym z Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej z Zielonej Góry.	Doradcy zawodowi	Klasy II ,III LO ,T	Maj
15.	Spotkanie z pełnomocnikiem Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej.	Doradca zawodowy	Klasy III Branżowa Szkoła I Stopnia	Maj
16.	Organizacja „Dnia Przedsiębiorczości”	Doradca zawodowy, Nauczyciele przedmiotów	Klasy III T	Kwiecień
17.	Współpraca z przedstawicielami środowiska lokalnego.	Doradca zawodowy, Wychowawcy, Nauczyciele przedmiotów	Uczniowie szkoły branżowej, liceum ogólnokształcącego i technikum.	Cały rok szkolny
18.	Wycieczki zawodoznawcze.	Doradca zawodowy, Wychowawcy, Nauczyciele przedmiotów	Uczniowie szkoły branżowej I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum.	Cały rok szkolny
19.	Poradnictwo indywidualne i grupowe.	Doradca zawodowy Pedagog szkolny Wychowawcy	Uczniowie szkoły.	Cały rok szkolny.
20.	Ewaluacja programu realizacji doradztwa zawodowego.	Doradca zawodowy	Uczniowie	Czerwiec

21.	Sporządzenie sprawozdania z programu realizacji doradztwa zawodowego.	Doradca zawodowy	Nauczyciele.	Czerwiec
-----	---	------------------	--------------	----------